

Ramp giver et lidt andet Syn paa Begrebet Pantser og Ikke-Pantser end det, man er tilbøilig til at danne sig fra et theoretisk Synspunkt, og endvidere tror jeg, at det er en ganske overordentlig stor Feiltagelse at antage, at, fordi der er konstrueret nogle Kanoner i Verden, der kunne skyde et vist Pantser i Stykker, skulde et saadant Pantser være uden Nytte. Der er aabenbart overordentlig stor Forskjel paa, om et Skib vel kan ødelægges, naar det for det Første møder tilstrækkelig store Kanoner, og det dernæst træffes af en af disse Kanoner, som i Almindelighed er langsomt skydende og endda træffes under nogenlunde normalt Anslag, og saa paa den anden Side, at Skibet er fuldstændig saarbart lige over for alle Skud, selv af de letteste Kanoner. Det maa nemlig erindres, at lette Kanoner skyde baade sikkert og langt nu til Dags ligesaa vel som pantserbrydende Kanoner og tilmed meget hurtigere. Mod upantstrede Skibe er deres Virkning ikke indskrænket til de Tilfælde, hvor de træffe normalt, men ogsaa naar de træffe skraat; i saa Tilfælde bliver Ødelæggelsen endogsaa rimeligvis størst, da hele Dækket eller Siden derved kan opriives. Der er een Omstændighed til; man kan ikke, i alt Fald ikke naar Pantseret har nogenlunde Tykkelse, f. Ex. naar det har den af den ærede Ordfører foragtede Tykkelse af 8 Tommer, drive nogen Brandrøsrgranat igjennem det; og det er en langt større Sprængning, der foraarsages af saadanne Projektiler, der kunne have Sprængladninger paa en Snæs Pund, end den, der foraarsages af de pantserbrydende Projektiler. Jeg tror derfor ingenlunde, at det er saa urimeligt, at man ønsker at forstærke Kanonbaadsforvaret med en pantstret Kanonbaad, tværtimod, ligesom jeg finder det fuldstændig i sin Orden, at Ministeriet igjen forlanger Midler til et stort Pantserflib. Jeg skal nu ikke, som sagt, gaa i Enkeltighederne hermed i Diebliffet; men dog med Hensyn til Kanonbaadsforøgsmaalet udtales, at det ikke er min Mening, at de upantstrede Kanonbaade ikke skulde have Betydning. Der er for deres Vedkommende den Omstændighed, at de ere temmelig smaa, og at de kun ere beregnede til Ramp paa lange Afstande, hvilket gjør, at der er Sandfynlighed for, at de under saadanne Forhold ikke ere meget lette at træffe; men derimod mener jeg rigtignok ogsaa, at de ere uskikkede til at gjøre alt Andet. Der kan ikke være Tale for dem om at gaa en lille Smule paa Livet af Tjenden, hvad der derimod nok kan være for en Baad, der er beskyttet med 8 Tommers Pantser og navnlig har et temmelig stærkt beskyttet Dæk. Da den ærede Ordfører har citeret saa Meget af Bærtskommissionens Betænkning, kan jeg maasse ogsaa anføre nogle Steber af den. Der siges saaledes i den: „Kommissionen kan derfor ikke tilraade Bygningen af upantstrede Kanonbaade med pantserbrydende Skytts“. Endvidere: „Kon-

struktionen af den foreslaaede Pantserkanonbaad er et Skridt hen i den rigtige Retning“, idet Kommissionen dog foreslaar at forstærke den forelagte Kanonbaad noget, hvilket senere er sket. Fremdeles: „Da Kommissionen i det Hele ikke mener stor Tro til Nytten af upantstrede Kanonbaade med pantserbrydende Skytts o. s. v.“ Saa vidt gaar jeg ikke. Jeg mener, at vi kunne have Brug for baade pantstrede og upantstrede Kanonbaade, og derfor er jeg ikke heller af den Mening, at man ikke ogsaa til sin Tid skulde forsøge Flaaden med flere upantstrede Kanonbaade; men hvad jeg mener, er, at vort nuværende Kanonbaadsforvar, bestaaende af de 5 à 6 Baade, vi nu have, vilde blive mere styrket ved at blive forøget med en pantstret Kanonbaad, end ved at blive forøget med de upantstrede Kanonbaade, som man kunde faae for den samme Pris. Naar den ærede Ordfører har oplæst af Udvalgets Betænkning forskjellige Egenstaber, som Kanonbaadene bør have, skal jeg ikke komme ind paa mange af dem; thi, som sagt, jeg vil ikke udtales mig nærmere om de enkelte Forslag før maasse paa et senere Tidspunkt af Forhandlingerne; men der er dog et ret besynderligt Punkt deri. Den ærede Ordfører siger saaledes: Der er en Hovedegenstabe, der bør kræves af Kanonbaadsforvaret, nemlig Come til at føre et større Antal svære Kanoner, tilligemed Torpedoer i Ilden fra Fartøier, hvis Dybgaaende o. s. v. Men nu er Sagen den, at netop den pantstret Kanonbaad vil føre en Whiteheads Torpedo, som er anbragt fuldkommen beskyttet deri, ganske paa samme Maade som i „Osbern Snare“, hvilken en Anbringelsesmaade har vist sig at være i enhver Henseende tilfredsstillende. Derimod paastaar jeg, at det er umuligt for upantstrede Kanonbaade som de af den ærede Ordfører paatenkte at føre Torpedoer i Ilden. Nei, til at anvendes som egenlige Torpedochalupper, der skulle tæte paa Livet af Tjenden, ere de for store og for langsomme, og til at føre den Whiteheadske Torpedo — som vist er den, hvorpaa der nærmest er tænkt — under Vandet, ere de derimod for smaa, saa at disse Torpedoer maatte føres paa det aabne Dæk. Men de Whiteheadske Torpedoer kunne ikke bruges paa mere end Tusinde Alens Afstand, og det er vist endogsaa et Spørgsmaal, om de bør bruges paa den Afstand. Paa en saadan ringe Afstand kan man beskynde det aabne Dæk, ikke blot med Kanoner og Kuglesprøiter men ogsaa med Misker. Jeg gad nok set, hvorledes Mandstabet saa skulde staa paa det aabne Dæk og arbejde med den Whiteheadske Torpedo, og dertil kommer den Omstændighed, at det er et stort Spørgsmaal om Torpedoen ikke naar den liggende paa Dækket blev truffen af et Projektil, vilde explodere og saaledes ødelægge eget Skib. Jeg tror derfor, at den Forøring, der er stillet til Kanonbaadsforvaret med Hensyn til Torpedoer, netop taler stærkt for pant-